

πάντες ἐνθυμούμεθα πόσον τὸ σύστημα τοῦτο παρεσκεύασε τοὺς ἡμετέρους ναυτικούς εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν ὁποῖον ἐμελλον νὰ ἀναλάβωσιν. Ὑποχρεούμενοι νὰ παραβιάζωσι κατὰ τὴν πρώτην Γαλλικὴν ἐπανάστασιν τὸν αὐστηρὸν ἀποκλεισμόν τῶν παρχλίων τῆς Ἰσπανίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἰταλίας ἐνυμάχουν παρατόλμως πρὸς τὰ πλοῖα τῶν συμμάχων δυνάμεων. Καὶ νικῶντες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, εἰσέρχοντο εἰς τοὺς λιμένας καὶ ἐξέρχοντο φέροντες πολύτιμα ἐμπορεύματα.

Τὸ διὰ μεριδίων τοῦτο σύστημα ἐγκατελείφθη σήμερον, καὶ οἱ ναῦται λαμβάνουσι μισθὸν ὠρισμένον. Κατὰ τὴν τελευταίαν πόλεμον ὁ μισθὸς αὐτῶν ἀνέβη μέχρι τῶν 140 καὶ 150 δρ. κατὰ μῆνα.

Κατὰ τὸν νόμον, τὸ πλήρωμα, κατὰ τὰ τρία τέταρτα τοῦλάχιστον, πρέπει νὰ σύγκηται ἐξ ὑπηκόων Ἑλλήνων. Εἶναι στανιώτατον νὰ προσληθῶσι ναῦται γεννηθέντες ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Ἐξαιροῦνται μόνον τὰ πληρώματα τῶν Χιακῶν, καὶ Ἀημνίων, καὶ Καστίων, καὶ ἄλλων τινῶν πλοίων, ὧν οἱ κύριοι ἐβιάσθησαν ὑπὸ τῶν πρωτοκόλλων, ὑποχρεωσάντων τὰς πατρίδας αὐτῶν νὰ ὑποβληθῶσιν ἐκ νέου εἰς τὸν Τουρκικὸν ζυγόν, νὰ μεταναστεύσωσιν εἰς τὴν ἀνεξάρτητον Ἑλλάδα. Ὁ δὲ ναυτικὸς πλη-

θυσμὸς εἶναι τόσῳ μέγας, ὥστε πολλοὶ ἀναγκάζονται νὰ ζητῶσιν ἔργα εἰς τὰ ξένα ἢ νὰ περιμένωσιν εἰς τὴν ξηράν.

Οἱ Ἕλληνες ναῦται εἶναι ἐν γένει ὀλιγαρκεῖς, ἐνεργητικοὶ καὶ τίμιοι· τοσοῦτα δὲ ἀγκῶσι τὰς οἰκογενείας των ὥστε, ἅμα ὡς κατασκευάσωσι δι' οἰκονομίας μικράν τινα περιουσίαν, σπεύδουσι νὰ συναπολαύσωσιν αὐτῆς μετὰ τῶν οἰκείων. Μόνην δὲ φιλοδοξίαν ἔχουσι νὰ γίνωσι κύριοι πλοίου, ἀδιάφορον μικροῦ ἢ μεγάλου, καὶ νὰ τὸ κυβερνήσωσιν. Εἶναι δὲ πάντες ἄξιοι, διότι συνειθίσαντες ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας νὰ ταξιδεύωσι, γνωρίζουσι κάλλιστα τοὺς ἀνέμους, τοὺς λιμένας, κλπ.

Τὸ ναυτικὸν τῆς Ἑλλάδος εἶναι μία τῶν δύο ἀρτηριῶν αἵτινες τρέφουσι τὸ κολοβὸν σῶμα αὐτῆς. Ὑποθέτομεν μάλιστα ὅτι ἡ μέλλουσα αὐτοῦ τύχη θέλει ἀποβῆ λαμπροτέρα τῆς τύχης τῆς γεωργίας· διότι, ἂν ἡ φύσις ἐξωμάλυνε τὰς ὁδοὺς τῶν πλοίων, ἡ τέχνη δὲν ἐπραξεν εἰσέτι ἱκανὰ ἐν Ἑλλάδι, δὲν λέγομεν ἵνα βελτιώσῃ τὰς μεθόδους, — ἐπὶ πολλὸν χρόνον τοῦτο θέλει εἶσθαι ὄνειρον εἰς τὸν τόπον τοῦτον ὅπου ἡ γῆ εἶναι ἐπ' ἀπαιρον μεμερισμένη, — ἀλλ' ἵνα εὐκολύνῃ τὴν μεταφορὰν καὶ τὴν ἐξαγωγήν τῶν προϊόντων.

ΠΕΡΙ ΟΙΚΟΣΗΜΩΝ.

—0—

Μάρκος Σανούδος ὁ Ἐνετός, κυριεύσας κατὰ τὸ 1208 τὴν νῆσον Νάξον, ἀνηγορεύθη Κύριος αὐτῆς κατὰ δὲ τὸ 1212. κατέκτητε καὶ τὰς περὶ νήσους Πάρον, Ἀντίπαρον, Ἴον, Σίκηνον, Φολέγανδρον, Μῆλον, Κέμωλον, Σίφνον, Θήραν, Ἀνάφην κλπ., εἰς ἐκάστην τῶν ὁποίων ἐποδόμησε μικρὸν

φρούριον καὶ διώρισε διοικητὴν καὶ ἀνάλογον φρουράν. Ἀσφαλίσας δὲ αὐτῷ τὴν κατοχὴν τῶν κατακτηθεισῶν νήσων ἠθέλησε ν' ἀπαλλαχθῇ καὶ τῆς Ἐνετικῆς κυριαρχίας διὸ κατέφυγεν εἰς τὴν προστασίαν Ἑρρίκου τοῦ Αὐτοκράτορος, ὅστις ὑπερασπίσας αὐτὸν τὸν ἀνεγνώρισε καὶ ἐκήρυξεν ἀνεξάρ-

τητον κυριάρχην τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος νήτων, δούς τίτλον Δουκὸς τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ Πρίγκηπος τῆς Αὐτοκρατορίας. Ὁ Σανούδος οὗτος ἡγεμονεύσας ἐπὶ δώδεκα ἔτη ἀπεβίωσε τὸ 1220 ἔτος, ἡ δὲ Δουκία μετέβη ἀλλοτρίοις εἰς εἴκοσι καὶ ἓνα ἐκ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, ἡγεμονευσάντων κατὰ συνέχειαν 330 ὡς ἔγγιστα ἔτη, ἂν καὶ μετὰ μίαν μόνον ἐκστρατηγίδα δὲν ὑπῆρχον πλέον ἄλλοις ἀπόγονοι, ἀλλ' ἡ διαδοχὴ μετέβη εἰς τὰ θήλας· ὅθεν οἱ νῦν φέροντες τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ ἐνδεχόμενον νὰ κατὰγονται ἐκ θηλεγονίας. Τὸ ὑπὸ στοιχ. Α'. οἰκόσημον τῶν Σανούδων εὐρίσκεται ἐγγεγλυμμένον ἐπὶ μαρμαροῦ ἐν τῇ Μητροπόλει Νάξου.

Τὸ δὲ ὑπὸ στοιχ. Β'. οἰκόσημον ἀνήκει τῇ οἰκογενεῖᾳ Δεμάθα (De Matha καὶ De Matta), σωζομένη καὶ σήμερον, ἥς ὁ ἀρχηγέτης ἐλθὼν εἰς Πάτμον, ὅπου πρῶτον ἀποκατέστη, ἔφερε πλοῦτη πολυτά, ὡς ἐκ τινων ἐγγράφων ἐξάγεται.

Ι. ΔΕ-ΚΙΓΑΔΔΑΣ.

ΔΙΑΦΩΡΑ.

—Ο—

ΝΕΟΣ ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΣ. Ἰδοὺ τί ἀνέγνωμεν εἰς τινὰ ἐφημερίδα τῆς Γενούης· « Ἡ ἐφευρέσις τοῦ παντογραφικοῦ τηλεγράφου τοῦ καθηγητοῦ καὶ ἱερέως Ἰωάννου Καζέλλη ἐκ Φλωρεντίας, σκοπὸν ἔχει τὴν λύσιν ἑνὸς τῶν δυσκολωτέρων προβλημάτων τῆς φυσικῆς ἐφαρμοζομένης εἰς τὰς βιοτικὰς ἀνάγκας. Ἡ ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλον τόπον μεταβίβασις δι' ἐλασματος σιδήρου, ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ᾖ ἡ ἀπόστασις, ἀντιγράφων πανομοιότυπων εἴτε ἐγγράφων εἴτε σχεδιασμάτων, εἶναι ἐπιχείρημα ἀληθὺς θαυμάσιον.

« Ὁ καθηγητὴς Καζέλλης κατώρθωσεν οὐ μόνον νὰ λύσῃ ἐντελῶς τὸ πρόβλημα τοῦτο, ἀλλὰ καὶ νὰ καταστήσῃ βεβαίαν τὴν ἐφαρμογὴν διὰ τῆς μεταφορᾶς, διὰ γραμμῶν χρωματισμένων, εἰς συνήθη χάρτην λευκὴν προσκεκολλημένον εἰς τὸν τηλεγράφον τοῦ, ἐγγράφων καὶ σχεδιασμάτων πανομοιότυπων, προσκεκολλημένων μὲν ἐπίσης εἰς τὴν ἄλλην ἀκρὰν τῆς μηχανῆς, συγκοινωνούντων δὲ διὰ σύρματος μεταλλικοῦ.

« Αἱ γενόμεναι τὸ πρῶτον δοκιμαί ἐγγυῶνται περὶ τῆς ἐπιτυχίας τῆς ἐφευρέσεως ταύτης, ὁραιομένης εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐφευρέσεως ἥτις θέλει εἰσθαι τὸ θαυμαστότερον τῶν προϊόντων τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης. »

ΤΕΡΑΤΩΔΕΣ ΑΤΜΟΠΛΟΙΟΝ. Οἱ πρὸ δεκαεπτὰ μηνῶν ἀναπλέοντες καὶ καταπλέοντες τὴν Τάμεσιν, ἐβλεπον πρὸς τὴν ἀκρὰν τῆς νήσου τῶν Κυνῶν, γιγάντειον κατασκευάσμα βραδέως μὲν ἀνεγερόμενον, ἀπαύστως ὁμῶς προχωροῦν, καὶ ἀναλκμύζον σχῆμα ὑπερμεγέθους νῆος. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν παρετήρουν ξύλα καθέτως ἰστάμενα· μετέπειτα δὲ

πλατύτατα καὶ ὀγκωδέστατα φύλλα σιδήρου καλύπτοντα τὸ μεταξὺ τῶν ξύλων τούτων διάστημα· καὶ ἐπὶ τέλους μεταβληθέντα εἰς ὑψηλότερον τοῖχον μεταλλικόν. Ἐὰν δὲ ἡρώτων τοὺς κατοίκους τοῦ μέρους ἐκείνου ὡς καὶ τοὺς ἐργάτας ὁποῖον τὸ πλώριον ἐκεῖνο κατασκευάσμη, ἤκουον πάντες τὴν ἀπόκρισιν ταύτην· «Εἶναι ὁ γίγας τῶν θ' ἁλυσσῶν. »

Ὁ γίγας οὗτος τῶν θαλασσῶν εἶναι ἀτμόπλοιον ναυπηγηθὲν ἵνα πλέῃ μεταξὺ Αὐστραλίας καὶ Ἰνδίων, καὶ ὀνομάζεται Μέγας Ἀνατολικός. Κατασκευάσθη δὲ κατὰ σύστημα, ὅπερ δὲν πρόκειται βεβαίως νὰ ἐξετάσωμεν ἐνταῦθα, τὸ ὁποῖον ὁμῶς εἶναι ἄξιον ὅλης τῆς προσοχῆς τῶν τεχνιτῶν, καθὼς ὁν μάλιστα καὶ στερεὸν καὶ κομψόν εἶναι.

Τὸ πλοῖον τοῦτο ἔχει μήκος μὲν 192, πλάτος δὲ 83 ἢ μᾶλλον 114 ποδῶν ἀγγλικῶν, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐπικαλυμμάτων τῶν τροχῶν, τῶν ὁποίων ἡ διάμετρος εἶναι 56 ποδῶν. Τρεῖς καὶ διάφοροι εἰσὶν αἱ ἐλατῆρες δι' ὧν κινεῖται ὁ κολοσσός οὗτος· τροχοί, ἐλιξ καὶ ἰστίαι· τέσσαρες δὲ λιθίτες μεταδίδουσι αὐτὸν εἰς τὰς μηχανὰς τὰς κινούσας τοὺς τροχοὺς, καὶ ἐχούσας χιλίων ἵππων ὀνομαστικὴν δύναμιν.

Ὁ ἐλιξ στρέφεται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐξ λιθίτων, ὧν μεγαλύτεροι ποτὲ δὲν κατασκευάσθησαν, προαγόντων αὐτὸν 1600 ἵππων. Ἀμροτέρων δὲ τῶν μηχανῶν ἡ δύναμις εἶναι 3, 00 ἵππων. Καὶ ὁ μὲν ἐλιξ καὶ οἱ τροχοὶ στρέφονται συγχρόνως, τὸ δὲ πλοῖον, κινούμενον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ μόνον, διατρέχει 15 ἕως 16 μίλια.

Κατ' ἐξίρεσιν, ὁ Μέγας Ἀνατολικός φέρει ἐπὶ τὰ ἰστιά καὶ πλῖσμα ἐξ ἀνδρῶν 400. Καὶ μικρὸς μὲν ὁ ἀριθμὸς οὗτος ὡς πρὸς τοιοῦτον κολοσσόν, ἀλλὰ σημειωτέον ὅτι μέγα μέρος τῶν ὑπηρεσιῶν ἐκτελοῦνται διὰ τοῦ αὐτοῦ. Διὰ τεσσάρων ἄλλων μηχανῶν αὐτοκινήτων ἀνασύρονται αἱ ἀγκυραὶ, ἀναπετώνονται τὰ ἰστία, ἐξκιντοῦνται καὶ ἀντλία κλπ.

Ἐνεκα τοῦ μεγέθους τοῦ πλοίου τούτου ἐγένοντο δεικτοὶ καὶ τινες νεωτερισμοί. Ἐπειδὴ διὰ τὸ μέγα μήκος τοῦ πλοίου, ἡ ὠνὴ τοῦ διευθυντοῦ δὲν φθάνει μέχρι τοῦ τηλεβιοῦ καὶ τοῦ μηχανικοῦ, τὰ προστάγματα μεταβιβάζονται διὰ σημάτων ἢ διὰ τηλεγράφου ἢλεκτρικοῦ.

Πλὴν τῆς μεγίστης πισότητος τῶν γιανθράκων τοὺς ὁποίους φέρει πρὸς χρῆσιν τοῦ ὁ Μέγας Ἀνατολικός, φέρει καὶ πάντα χιλιάδων τόνων ἐμπορεύματα. Ἔχει ὀκτακισίους καπῶνας τῆς α', καὶ ἀπέραντον τόπον τῆς β' καὶ γ' τάξεως δι' ἐπιβίτας. Τὸ μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Ἰνδίων ταξίδιον θέλει περατοῦται, ὡς εἰπὶς, ἐντὸς 30 ἢ 33, τὸ δὲ μέχρι Αὐστραλίας ἐντὸς 33 ἢ 36 ἡμερῶν.

Ἐμπορευμάτων ἑλλείψιν δὲν θέλει πάθει πώποτε ὁ γίγας οὗτος· διότι τὰ ἐξαγόμενα ἐξ Ἀγγλίας διὰ τὴν Ἰνδιάν καὶ τὴν Αὐστραλίαν εἶναι ἀναρίθμητα. Μῖνον τὸ 1853 ἔτος ἐστάλησαν τοιαῦτα, ὅσα τοῦλάχιστον ἐδωλόθησαν, τιμώμενα περὶ τὰ 500 ἑκατομμύρια δραχμῶν.